

‘In my left brain is nothing right and in my right brain is nothing left’

Door: Cellistine van Herwijnen, docent beeldende vorming bij Stichting Wijsneus

Creativiteit en het brein.

Kort door de bocht kun je stellen dat de linkerhersen helft voor cognitieve zaken is zoals taal en rekenen en de rechterhersen helft voor creatieve zaken zoals onder andere ruimtelijk inzicht en muziek maken. Ook het op gevoel keuzes maken zonder het te kunnen beargumenteren is iets van de rechter hersen helft. Op de basisschool wordt vooral het gebruik van de linker hersen helft getraind door middel van de cognitieve vakken zoals rekenen en taal.

In het boek ‘Begrijpen met je handen’ van [Sabine Plamper](#) en A. Weterings wordt een andere kijk op creativiteit gegeven vanuit de hierboven beschreven constatering. Wij zijn opgegroeid vanaf onze vroege jeugd met de begrippen ‘goed’ en ‘fout’ met betrekking tot de beeldende lessen op de basisschool. We verleren het om vanuit ons onderbewustzijn, intuïtief te werken. Onze linkerhersen helft neemt het over, zegt voortdurend: ‘Dit is goed of dit is fout of dit wordt niks.’ Met dit boek zetten de auteurs zich af tegen het traditionele thema gericht knutselen, waarbij een volwassene laat zien hoe het moet. Het toont vooral de essentie van creëren, concentratie en zelfontdekkend leren. Met prachtige beelden en een praktische tekst biedt dit boek thuis, op school en in kindercentra inspiratie, visie en handvatten voor de begeleiding van creatieve processen, opdat kinderen zich ontwikkelen tot creatieve, zelfstandige mensen.

Zelf ben ik als docent door het boek ‘Begrijpen met je handen’ anders gaan werken met kleine kinderen. Met kleuters heb ik bijvoorbeeld op de As-Siddieq school gewerkt met klei zonder opdracht of het werken naar een eindresultaat toe. Het wordt dan ‘zintuiglijk’ kleien, kinderen gaan aan de slag als ontdekkers en voelen wat je allemaal met klei kunt doen. Het juiste gereedschap aangeven op het juiste moment. Ook het terughoudend opstellen als docent, het meer observeren van de leerlingen was voor mij een eye opener. Niet de hele tijd vragen ‘wat maak je?’ en niet zeggen ‘Oh, wat mooi!’ want daarmee zeg je indirect ook dat iets fout kan zijn. Door het weglaten van goed en fout hoeft er geen oordeel gemaakt te worden. Kinderen in hun eigen ‘flow’ laten, zo min mogelijk zeggen en ingrijpen als leraar. Het proces, het ervaren en het doen zijn hierbij belangrijker dan het eindproduct. Natuurlijk is het soms wel nodig om met voorbeelden te werken, of is het praktisch niet haalbaar voor een leraar om teveel rommel in de klas te creëren. Maar een ruimere kijk op creativiteit kan de leerling helpen meer zelfvertrouwen te krijgen. Dit doordat de leerling minder bang wordt om fouten te maken en zijn of haar aangeboren nieuwsgierigheid geprikkeld wordt.